

**Загорулько І. М.**

здобувач вищої освіти,

**Єгорова О. В.**

к.е.н., доцент кафедри економічної теорії та економічних досліджень, доцент

*Полтавська державна аграрна академія,*

*м. Полтава, Україна*

## **ПОРЯДОК РОЗПОДІЛУ ВИТРАТ НА УТРИМАННЯ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЮ МАШИННО-ТРАКТОРНОГО ПАРКУ**

У сільськогосподарському підприємстві машинно-тракторний парк є як невід'ємною складовою основного виробництва галузі рослинництва, так і окремим самостійним структурним підрозділом, що надає послуги на сторону (перевезення вантажів, обробка городів населення, послуги стороннім організаціям, будівельні роботи тощо). Від того, як організований управлінський облік роботи машинно-тракторного парку залежить правильність відображення витрат і калькулювання собівартості сільськогосподарської продукції.

На сьогодні в бухгалтерському обліку актуальним залишаються питання щодо розподілу витрат на утримання машинно-тракторного парку та їх облікового відображення.

Основним нормативним документом щодо обліку витрат у фінансовому обліку є П(С)БО 16 «Витрати» [2]. Цим положенням визначено склад витрат

та економічний зміст їх статей. Однак згаданий нормативний акт не містить детальної інформації щодо порядку обліку витрат та калькулювання собівартості продукції, робіт та послуг у сільському господарстві. Дані інструкції висвітлені у Методичних рекомендаціях із планування, обліку і калькулювання собівартості продукції, робіт, послуг сільськогосподарських підприємств, затверджених наказом Міністерства аграрної політики України № 132 від 18.05.2001 р. [1].

Спираючись на рекомендаційний характер цього документа в обліковій практиці підприємств бухгалтери не дотримуються порядку визначення собівартості та розподілу витрат на утримання машинно-тракторного парку.

Витрати ж по утриманню машино-тракторного парку та його експлуатації є спільними для різних виробництв, тобто такими, які не можуть бути віднесені на окремий вид діяльності, а тому вони підлягають розподілу. На підприємствах часто такі витрати не розподіляються, що призводить до недостовірного відображення понесених витрат. Методичними рекомендаціями № 132 передбачено, що у кінці року або після закінчення збирання врожаю накопичені витрати, списують за окремими статтями на відповідні культури пропорційно до площ, на яких зібрано врожай [1].

Калькуляційною одиницею використання машинно-тракторного парку є умовний еталонний гектар, собівартість якого визначається шляхом ділення загальної суми витрат по експлуатації машинно-тракторного парку на кількість виконаних умовних еталонних гектарів. Ця одиниця виміру обсягу виконаних робіт має наближений характер, так як обчислюється на підставі кількості виконаних нормо-змін, еталонного змінного виробітку на трактор конкретної марки. Даний показник згідно Методичних рекомендацій № 132 слугує базою розподілу непрямих витрат.

Таким чином, є необхідним закріплення в обліковій політиці підприємства відповідних статей витрат з обліку машинно-тракторного парку та порядок розподілу витрат на його утримання та експлуатацію.

Список використаних джерел:

1. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств: наказ Міністерства аграрної політики України від 18 травня 2001 р. № 132. *Верховна рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0132555-01#Text> (дата звернення 19.03.2021).

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 Витрати: Наказ Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318 *Верховна рада*

України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00.html> (дата звернення: 10.03.2021).